

Brüssel, 2. oktoober 2019  
(OR. en)

12614/19

LIMITE

SOC 643  
EMPL 488  
ILO 5  
ONU 100

## MÄRKUS

|                 |                                                                                                       |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saatja:         | Nõukogu peasekretariaat                                                                               |
| Saaja:          | Alaliste esindajate komitee                                                                           |
| Eelmise dok nr: | 12415/19                                                                                              |
| Teema:          | Töö tulevik: Euroopa Liit toetab ILO sajanda aastapäeva deklaratsiooni<br>– Nõukogu järeltuste eelnõu |

1. Eesistujariik valmistas ette nõukogu järeltused „Töö tulevik: Euroopa Liit toetab ILO sajanda aastapäeva deklaratsiooni.“
2. Punkti 3 täiendati pärast sotsiaalküsimuste töörühma koosolekut ja kirjalikku mitteametlikku konsultatsiooni, et kajastada hiljuti 20. septembril 2019 vastu võetud ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 73/342.
3. Palume tähele panna, et võrreldes dokumendiga 12415/19 on punktide numeratsiooni muudetud ning punktides 3 ja 19 tehtud muudatused on **paksus allajoonitud kirjas**.
4. Alaliste esindajate komiteel palutakse tekst heaks kiita ja edastada järeltuste eelnõu nõukogule (EPSCO) vastuvõtmiseks.

## Töö tulevik: Euroopa Liit toetab ILO sajanda aastapäeva deklaratsiooni

### Eelnõu: nõukogu järeldused

TULETADES MEELDE, ET:

1. Euroopa Liidu eesmärk on muu hulgas edendada rahu ja oma rahvaste hüvangut ning teha täieliku tööhõive ja sotsiaalse progressi saavutamiseks tööd kõrge konkurentsivõimega sotsiaalse turumajanduse nimel, sealhulgas Euroopa Liidu toimimise lepingu X jaotises sätestatud sotsiaaldialoogi tunnustamise ja edendamise teel;
2. sellised väärtused nagu sotsiaalne õiglus, võrdsed võimalused, solidaarsus ja inimõiguste austamine on Euroopa Liidu aluslepingute ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta lahutamatu osa ning liidu sise- ja välispoliitika olulised komponendid;
3. EL jagab Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) väärtusi, põhimõtteid ja eesmärke, mis on esitatud ILO põhikirjas<sup>1</sup> ja 1944. aasta Philadelphia deklaratsioonis<sup>2</sup>, ning samuti eesmärke ja kohustusi, mis on esitatud 1998. aasta tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonis<sup>3</sup>, 2008. aasta deklaratsioonis sotsiaalse õigluse kohta<sup>4</sup> ning viimati 2019. aastal ILO sajanda aastapäeva deklaratsioonis töö tuleviku kohta<sup>5</sup>, **mida pidas tervitatavaks ka ÜRO Peaassamblee<sup>6</sup>:**

---

<sup>1</sup> [www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:62:0::NO:62:P62\\_LIST\\_ENTRIE\\_ID:2453907:NO](http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:62:0::NO:62:P62_LIST_ENTRIE_ID:2453907:NO).

<sup>2</sup> ILO deklaratsioon Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni eesmärkide ja sihtide kohta (Philadelphia deklaratsioon), mille Rahvusvaheline Töökongress võttis vastu oma 10. mail 1944 Philadelphias toimunud 26. istungjärgul.

<sup>3</sup> ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioon, mille Rahvusvaheline Töökongress võttis vastu oma 18. juunil 1998 Genfis toimunud 86. istungjärgul.

<sup>4</sup> ILO deklaratsiooni sotsiaalse õigluse kohta õiglase globaliseerumise eesmärgil, mille Rahvusvaheline Töökongress võttis vastu oma 10. juunil 2008 Genfis toimunud 97. istungjärgul.

<sup>5</sup> ILO sajanda aastapäeva deklaratsioonis töö tuleviku kohta, mille kongress võttis vastu oma 21. juunil 2019 toimunud 108. istungjärgul.

<sup>6</sup> **ÜRO Peaassamblee 20. septembri 2019. aasta resolutsioon 73/342 „Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni sajanda aastapäeva deklaratsioon töö tuleviku kohta.“**

4. ILO edendab kolmepoolset sotsiaaldialoogi ning dialoogi töötajate ja tööandjate vahel. ELi toimimise lepingus nähakse samuti ette liikmesriikide vahelise koostöö edendamine kollektiivlääbirääkimiste pidamisel ning sotsiaaldialoogi ja kolmepoolsete konsultatsioonide toetamine;
5. EL edendab rahvusvaheliste tööstandardite ning tööalaste aluspõhimõtete ja -õiguste rakendamist kogu maailmas, muu hulgas kaubandus- ja muude lepingute kaudu ning ELi ühepoolsete kaubanduskokkulepete, näiteks ELi üldiste tariifsete soodustuste kava abil;
6. EL on ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 kohaselt lubanud tagada kõikidele inimestele inimväärse töö;
7. Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmärk on ELile ja selle liikmesriikidele juhiseid heade tulemuste saavutamiseks tööhõive- ja sotsiaalvaldkonnas, et tulla toime praeguste ja tulevaste väljakutsetega;
8. Euroopa Ülemkogu 2019. aasta juuni järel dustes ELi strateegilise tegevuskava kohta<sup>7</sup> kutsuti nõukogu ja komisjoni üles jätkama tööd tingimuste, stiimulite ja tugiraamistiku loomiseks, et tagada kooskõlas Pariisi kokkuleppega üleminek kliimaneutraalsele ELile, mis säilitataks Euroopa konkurentsivõime ning mis oleks õiglane ja sotsiaalselt tasakaalustatud,

TUNNISTADES, ET:

9. kogu viimase sajandi jooksul on ILO oma põhikirjajärgsete volituste kohaselt aidanud leevendada sotsiaalseid rahutusi ning on parandanud sotsiaalset õiglust rahvusvaheliste tööstandardite alusel, sealhulgas sotsiaaldialoogi edendamise teel;

---

<sup>7</sup> EUCO 9/19.

10. töömaailm on enneolematu kiirusega muutumas, mida põhjustavad eriti demograafilised, keskkonna ja tehnoloogilised muutused, globaliseerumine ning samuti muud muutused, nagu suurenev rahvusvaheline tööjõu liikuvus. Paljud neist väljakutsetest on ülemaailmsed, mis muudab vajalikuks ülemaailmse visiooni töö tulevikust;
11. on oluline reageerida muutuvale töömaailmale ja tõhusalt kaitsta töötajaid, võttes samal ajal arvesse ettevõtete vajadusi. Seepärast peaksid tööstandardid olema selged, usaldusväärsed ja ajakohased;
12. ILO tõhus järelevalvesüsteem on väga tähtis kogu maailmas sotsiaalse õigluse ja kõikidele inimestele inimväärse töö tagamisel,

#### VÕTTES TEADMISEKS:

13. ILO töö tuleviku ülemaailmse komisjoni aruandes „*Work for a brighter future*“<sup>8</sup> esitatud poliitikasoovitused. Soovituste hulka kuuluvad inimeste suutlikkusse ja tööinstitutsioonidesse investeerimine ning inimväärse ja jätkusuutliku töö edendamine. Soovitustes rõhutatakse ka ILO rolli mitmepoolses süsteemis,

#### TERVITADES:

14. 2019. aastal vastu võetud ILO sajanda aastapäeva deklaratsiooni töö tuleviku kohta ning MÄRKIDES SUURE RAHULOLUGA selle inimkeskset lähenemisviisi ja asjaolu, et käsitledes sidusal ja integreeritud viisil muutuva töömaailmaga seonduvaid võimalusi ja probleeme annab see ülemaailmseid juhiseid töö tuleviku kujundamiseks;
15. tõdemust, et inimväärse töö aluseks peetakse turvalisi ja tervislikke töötingimusi;

---

<sup>8</sup> <https://www.ilo.org/infostories/en-GB/Campaigns/future-work/global-commission#agenda>.

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

KUTSUB LIKMESRIIKE ÜLES:

16. tegema jätkuvalt jõupingutusi ILO ajakohaste konventsioonide ja protokollide ratifitseerimiseks ja kohaldamiseks, aidates nõnda konkreetselt parandada nimetatud vahendite ülemaailmset ratifitseerimist ja kohaldamist;
17. tõhustama oma jõupingutusi edendada inimväärsel tööga seonduvaid ÜRO kestliku arengu eesmärke, kujundades sel viisil kõikidele õiglase, kaasava ja turvalise töö tuleviku,

KUTSUB LIKMESRIIKE JA EUROOPA KOMISJONI ÜLES tugevdama oma vastava pädevuse piires ja oma siseriiklikku olukorda arvesse võttes, samuti sotsiaalpartnerite rolli ja sõltumatust austades, oma jõupingutusi ning võtma asjakohaseid meetmeid vastavalt ILO sajanda aastapäeva deklaratsioonile, et:

18. edendada ILO konventsioone, protokolle ja soovitusi, eriti neid, mis puudutavad töölaseid põhiõigusi ja mida ILO peab ajakohasteks, parandades nõnda õiglaseid töötingimusi kõikidele;
19. võttes arvesse rahvusvaheliste ettevõtete olulist rolli, edendada ja soodustada ülemaailmsetes tarneahelates vastutustundlikku juhtimist, mis hõlmab ettevõtja sotsiaalset vastutust, inimõiguste hoolikat järgimist<sup>9</sup>, samuti inimväärsel töö ning sotsiaal- ja töökaitse edendamist; teatama, mida ettevõtjatelt vastutustundliku ettevõtluse osas oodatakse, ning kaaluma, kas on vaja võtta konkreetseid meetmeid, **kui neid ootusi asjakohasel viisil ei täideta**;

---

<sup>9</sup> Vastavalt ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõttele (2011) ning ILO kolmepoolsele deklaratsioonile rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta (viies väljaanne, 2017).

20. toetama ettevõtluse ja jätkusuutlike ettevõtjate, eriti mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, samuti ühistute ning sotsiaal- ja solidaarsusmajanduse jaoks soodsa keskkonna arendamist, et saaks luua inimväärse töö, tulemusliku tööhõive ja parema elatustaseme kõikidele;
21. võtma vajalikke meetmeid lapstööjõu ja sunniviisilise töö kasutamise ning töömaailmas asetleidva vägivalda ja ahistamise kaotamiseks;
22. tagama soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtete täieliku austamise; tõhustama jõupingutusi soolise võrdõiguslikkuse saavutamiseks töömaailmas, tagades võrdsed võimalused ja kohtlemise, sealhulgas võrdse tasu võrdväärse töö eest, samuti võrdse juurdepääsu otsustustasandi ametikohtadele; looma soodsa keskkonna perekondlike kohustuste tasakaalustatud jagamiseks ning töö ja eraelu tasakaalu parandamiseks, sealhulgas suurendades investeerimist hoolekandesektorisse;
23. tagama puuetega inimestele või haavatavas olukorras olevatele inimestele võrdsed võimalused ja võrdse kohtlemise töömaailmas;
24. soodustama noorte tulemuslikku integreerimist töömaailma ning võimaldama eakamatele töötajatele aktiivsena vananemist;
25. toetama jõupingutusi integreerida õigus turvalistele ja tervislikele töötingimustele ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste raamistikku;
26. tegema rohkem jõupingutusi, et tagada õige ja õiglane üleminek keskkondlikult, majanduslikult ja sotsiaalselt jätkusuutlikule töö tulevikule, kus on vähem ebavõrdsust. Selleks tuleks muu hulgas toetada oskuste arendamist ja pidevat elukestvat õpet ning üleminekuid kogu tööelu jooksul, samuti tagada haridus- ja koolitussüsteemide vastavus tööturu vajadustele, toetades samal ajal üksikisiku isiklikku arengut;

27. parandama vajaduse korral kõikide töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate sotsiaalkaitse süsteeme, et need oleksid piisavad, jätkusuutlikud ja kättesaadavad; kohandama sotsiaal- ja töökaitset töömaailmas toimuvate arengutega;
28. tugevdama tööinstitutsioone, eriti tööhaldust ja -inspeksiooni, ning edendama rahvusvaheliste tööstandardite tõhusat rakendamist kõikide töötajate, sealhulgas uutes töövormides osalevate inimeste kaitseks, ning üleminekut varimajanduselt ametlikule majandusele; tagama eraelu puutumatus ja isikuandmete asjakohase kaitse ning reageerima vajaduse korral väljakutsetele ja võimalustele, eriti töö digitaalse ülemineku, sealhulgas platvormitöö kontekstis;
29. püüdes kohaldada töö tuleviku suhtes inimkeskset lähenemisviisi, edendama inimväärsel tööd, kasutades selleks poliitikavaldkondade sidusust mitmepoolses süsteemis, sealhulgas majandus-, tööhõive-, sotsiaal-, keskkonna-, kaubandus- ja tööstuspoliitikas ning arengukoostöös;
30. edendama sotsiaaldialoogi kõikidel tasanditel ja selle kõikides vormides, sealhulgas piiriülest koostööd, et tagada sotsiaalpartnerite aktiivne osalemine töö tuleviku kujundamisel ja sotsiaalse õigluse rajamisel, sealhulgas kollektiivlääbirääkimiste õiguse tegeliku tunnustamise ja piisava alampalga kehtestamise kaalumise teel, olenemata sellest kas alampalk on ette nähtud seaduses või on kollektiivlepingutega määratud,

#### KUTSUB EUROOPA KOMISJONI ÜLES:

31. ajakohastama oma 2006. aasta teatist „Inimväärsel töö tagamine kõigi jaoks – Ühenduse panus inimväärsel töö tagamise suuniste rakendamiseks kogu maailmas“ võttes arvesse ILO sajanda aastapäeva deklaratsiooni töö tuleviku kohta, Euroopa sotsiaalõiguste sammast ja kestliku arengu tegevuskava 2030.

**Viited****1. Euroopa Liit**

- Euroopa sotsiaalõiguste sammas (ELT C 428, 13.12.2017, lk 10)
- Uus Euroopa arengukonsensus: „Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik“ (ELT C 210, 30.6.2017, lk 1).

**Asiakohased nõukogu järeldused**

- Nõukogu järeldused kõikidele inimväärse töö tagamise kohta (15496/06)
- Nõukogu järeldused „ELi töötervishoiu ja tööhutuse strateegiline raamistik aastateks 2014–2020: kohandumine uute väljakutsetega“ (7013/15)
- Nõukogu järeldused inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2015–2019) kohta (10897/15)
- Nõukogu järeldused ELi kaubandus- ja investeerimispoliitika kohta (14708/15)
- Nõukogu järeldused ELi ja vastutustundlike ülemaailmsete väärtusahelate kohta (8833/16)
- Nõukogu järeldused äritegevuse ja inimõiguste kohta (10254/16)
- Nõukogu järeldused „Tugeva sotsiaaldialoogi uus algus“ (10449/16)
- Nõukogu järeldused lapstööjõu kasutamise kohta (10244/16)
- Nõukogu järeldused „Euroopa jätkusuutlik tulevik: ELi vastus kestliku arengu tegevuskavale aastani 2030“ (10370/17)
- Nõukogu järeldused töö tuleviku kohta „Uus reaalsus, uued lahendused“ (15506/17)
- Nõukogu järeldused noorte ja töö tuleviku kohta (8754/19)
- Nõukogu järeldused „Muutuv töömaailm: arutusel on uued töövormid ning nende mõju töötajate ohutusele ja tervisele“ (10354/19)

## 2. Rahvusvaheline Tööorganisatsioon

### **ILO deklaratsioonid:**

- ILO sajanda aastapäeva deklaratsioon töö tuleviku kohta, 2019
- Kolmepoolne deklaratsioon rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta, viies väljaanne, 2017
- ILO deklaratsioon aluspõhimõtete ja -õiguste kohta tööl, 1998; lisa muudeti 2010. aastal
- ILO deklaratsioon sotsiaalse õigluse kohta õiglase üleilmastumise nimel, 2008
- ILO Philadelphia deklaratsioon, 1944

### **ILO põhikonventsioonid:**

#### Ühinemisvabadus ja kollektiivlääbirääkimised

- Konventsioon 87: ühinemisvabadus ja organiseerumisõiguse kaitse, 1948
- Konventsioon 98: organiseerumisõigus ja kollektiivne läbirääkimisõigus, 1949

#### Sunniviisilise töö kaotamine

- Konventsioon 29: Sunniviisilise töö konventsioon, 1930
- Sunniviisilise töö 1930. aasta konventsiooni 2014. aasta protokoll 29
- Konventsioon 105: sunniviisilise töö kaotamine, 1957

#### Tööhõive ja kutsealaga seotud diskrimineerimise kaotamine

- Konventsioon 100: võrdse tasustamise konventsioon, 1951
- Konventsioon 111: tööhõives ja töökohtadel diskrimineerimise vastane konventsioon, 1958

#### Lapstööjõu keelustamine

- Konventsioon 138: vanuse alammäära konventsioon, 1973
- Konventsioon 182: lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise konventsioon, 1999

### **ILO valitsemistava konventsioonid:**

- Konventsioon 81: konventsioon tööinspektsioonide kohta, 1947
- Konventsioon 122: konventsioon tööhõivepoliitika kohta, 1964
- Konventsioon 129: konventsioon tööinspektsioonide kohta (põllumajandus), 1969
- Konventsioon 144: kolmepoolsete konsultatsioonide (rahvusvahelised tööalased standardid) konventsioon, 1976

### **Muud asjakohased ILO konventsioonid:**

- Konventsioon 155: töötervishoiu ja -ohutuse konventsioon, 1981
- Konventsioon 187: tööohutust ja töötervishoidu arendava raamistiku konventsioon, 2006
- Konventsioon 190: vägivalla ja ahistamise likvideerimine töömaailmas, 2019

Loetelu ILO konventsioonidest ja soovitudest, mida ILO peab ajakohaseks, 2019:

<https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:12020:::NO>

---